

-6-

י ו ס ף ע ו ד ד ז " ל

(שנה לפטירתו)

בן השבט השרשי התימני של עמנו. אביו עלה עם ביתו לארץ בימי העליה השניה. לאחר ששמואל יבנאלי ז"ל נסע במיוחד לתימן (בשנת 1911) והכשיר את העליה המאורגנת משם. יוסף נולד בארץ בתחילת מלחמת העולם הראשונה, אך התייתם מאביו ומאמו עוד בינקותו. בילדותו למד בבית-ספר דתי "תלמוד-תורה", ואחרי כן עבר לכפר הנוער והמוסד החינוכי עם פנימיה - מאיר שפיה ליד זכרון יעקב. המוסד נקרא על שם מאיר אנשל, אבי משפחת רוטשילד, והמלה "שפיה" בערבית פירושה מרפא, כי המקום מצטיין באווירו הצח והמבריא. שם התיידד עם החניך שלמה חזן (יבלח"א) וביחד תיכננו תכניות על הצטרפות לקיבוץ, המקים חברה חדשה חלוצית שיתופית על יסוד עבודה חקלאית ובניין הארץ. וכך הגיעו שני הנערים, עדיין בגיל צעיר, לקבוצת גשר.

כאן גדל הנער יוסף והיה לאיש. עבד בענפי חקלאות וגם שימש שומר-רוכב בשדות. בשנים 1934-1935 התחיל המעבר מקבוצת גשר לאדמות דלהמיה, היא אשדות יעקב של היום. פה הקים יוסף בית-משפחה והיכה שרשים בחברה ובמשק. בימי המאורעות (1936-1939) היה פעיל ב"הגנה", והלא תפקיד זה היה מחייב לעירנות מיוחדת ולזהירות כפולה: מפני התנפלויות של הכנופיות הערביות ומפני התנכלויות של השלטונות הבריטיים, שזממו תמיד לפרוק מהישוב העברי את נשק-המגן שלו. יוסף השתלב בחברת אשדות-יעקב כאיש עבודה וכאיש הגנה כאחד, שהרי היתה זאת הדרך הטבעית של הקיבוץ.

בעיצומה של מלחמת העולם השניה (1941) הצטרף יוסף לפלמ"ח, ושם מילא תפקיד מיוחד במחלקה שנקראה ה"ערבית", שכן מחלקה זו היתה מורכבת מאנשים יודעי הלשון הערבית ושהיה באפשרותם להסתובב בין ערבים בלבוש מזרחי, בלי שיגלו את זהותם האמיתית.

עשרות שנים של שכנות טובה בבית אחד קשרו אותי עם יוסף, והלא אין להרכות דברים על ערכה של שכנות טובה כחי אדם. היהדות אף שילבה את עניין השכנות בתפילת השחר: "יהי רצון מלפניך ה' אלוהי ואלוהי אבותי, שתצילני היום ובכל יום מאדם רע, ומחבר רע ומשכן רע" וכו'... עם יוסף הייתי נפגש לא רק ליד הבית המשותף שלנו, אלא שהוא היה לעיתים קרובות יותר יורד מהקומה השניה ונכנס אלי לשיחת-רעים על דא ועל הא, ואני הייתי תמיד שמח לבואו.

בשנים האחרונות עבד יוסף ב"לוג" השתלב היטב בתעשייה שלנו. ריכז בהצלחה את המשמרת ולעיתים קרובות עבד במשמרת הלילה, כדי לנצל את היום, לשם פגישה עם הנכדים אשר מחוץ לאשדות.

כשלקה יוסף בהתקף לב התפללנו להחלמתו, וכשחזר מבית-החולים שמחו הכל בקיבוצנו לשובו. ומה רבה היתה התדהמה, כאשר נקטף לפתע, כשהתכוון לחזור לעבודתו... שלום לעפרו ולנשמתו.